

LATVIJAS REPUBLIKAS SATVERSMES TIESAS KOLĒGIJA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV 1010

Tālrunis: 67830735, 67210274 Fakss: 67830770
e-mail: tiesa@satv.tiesa.gov.lv

LĒMUMS PAR ATTEIKŠANOS IEROSINĀT LIETU

Rīgā

2017. gada 4. augustā

Satversmes tiesas 1. kolēģija šādā sastāvā: kolēģijas priekšsēdētāja Ineta Ziemele, tiesneši Jānis Neimanis un Daiga Rezevska,

kolēģijas sēdē izskatījusi Satversmes tiesā saņemto [...] (turpmāk – Pieteikuma iesniedzējs) pieteikumu par lietas ierosināšanu (pieteikums Nr. 119/2017),

konstatēja:

1. Pieteikuma iesniedzējs lūdz Satversmes tiesu izvērtēt, vai likumā “Par nekustamā īpašuma nodokli” spēkā esošo un vairs spēkā neesošo normu piemērošana attiecībā uz nekustamo īpašumu, kas uz lēmuma par nekustamā īpašuma nodokļa aprēķinu pieņemšanas brīdi jau ir citas privātpersonas īpašumā, atbilst Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 1. pantam, 92. pantam un 105. pantam.

2. Likums “Par nekustamā īpašuma nodokli” regulē jautājumus, kas saistīti ar nekustamā īpašuma nodokļa aprēķināšanas, maksāšanas un iekasēšanas kārtību.

3. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 20. panta piektajai daļai, lemjot par to, vai uz saņemtā pieteikuma pamata ir ierosināma lieta, kolēģija izvērtē, vai:

- 1) lieta ir piekritīga Satversmes tiesai;
- 2) iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu;

- 3) pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 18.–19.³ panta prasībām;
- 4) pieteikums nav iesniegts par jau izspriestu prasījumu;
- 5) pieteikumā ietvertais juridiskais pamatojums vai faktisko apstākļu izklāsts pēc būtības ir mainījies salīdzinājumā ar iepriekš iesniegto pieteikumu, par kuru lēmusi kolēģija.

Turklāt saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 20. panta sesto daļu Satversmes tiesa var atteikties ierosināt lietu, ja konstitucionālajā sūdzībā sniegtais juridiskais pamatojums ir acīmredzami nepietiekams prasījuma apmierināšanai.

4. Pieteikuma iesniedzējs lūdz Satversmes tiesu vērtēt likuma “Par nekustamā īpašuma nodokli” spēkā esošo un vairs spēkā neesošo tiesību normu piemērošanu attiecībā uz viņu administratīvajā procesā par nekustamā īpašuma nodokļa aprēķinu, taču pašvaldības vai tiesas veiktās tiesību normu interpretācijas, piemērošanas vai pierādījumu pārbaudes pārvērtēšana saskaņā ar Satversmes 85. pantu un Satversmes tiesas likuma 16. pantu nav Satversmes tiesas kompetencē.

Vienlaikus, saprātīgi interpretējot Pieteikuma iesniedzēja prasījumu, konstatējams, ka viņš apstrīd likuma “Par nekustamā īpašuma nodokli” normas, kas nosaka pienākumu maksāt nekustamā īpašuma nodokli arī pēc nekustamā īpašuma atsavināšanas. Šāds prasījums atbilstoši Satversmes tiesas likuma 16. panta 1. punktam vispārīgi ir piekritīgs Satversmes tiesai.

5. Satversmes tiesas likuma 18. panta pirmās daļas 5. punkts noteic, ka pieteikumā ir jānorāda prasījums Satversmes tiesai. Tas nozīmē, ka pieteikumā ir konkrēti jānorāda tiesību norma, kuras atbilstība augstāka juridiskā spēka tiesību normai Satversmes tiesai būtu jāvērtē, kā arī šī augstāka juridiskā spēka tiesību norma.

Pieteikuma iesniedzējs ir norādījis augstāka juridiskā spēka tiesību normas, kurām būtu vērtējama likuma “Par nekustamā īpašuma nodokli” normu atbilstība, taču pašas likuma “Par nekustamā īpašuma nodokli” normas, kuras vēlas apstrīdēt, Pieteikuma iesniedzējs nav precizējis.

Pieteikuma iesniedzējs vērsies administratīvajā tiesā, pārsūdzot Rīgas domes lēmumu par nekustamā īpašuma nodokļa aprēķinu. Administratīvā tiesa pieteikumu

noraidīja. Vēršoties Satversmes tiesā, Pieteikuma iesniedzējs norāda, ka aizskartas viņa pamattiesības, jo, pirmkārt, viņš nav atzīstams par attiecīgā nekustamā īpašuma nodokļa maksātāju (nekustamais īpašums ir atsavināts) un, otrkārt, ka Rīgas domes lēmuma par nekustamā īpašuma nodokļa aprēķinu pamatojumā norādītas tiesību normas – likuma “Par nekustamā īpašuma nodokli” 1. panta pirmā daļa, 7. panta pirmā daļa, 3. panta pirmās daļas 2. punkts –, kas lēmuma pieņemšanas brīdī piemērotajā redakcijā vairs nebija spēkā.

No pieteikuma un tam pievienotajiem dokumentiem konstatējams, ka visdrīzāk Pieteikuma iesniedzējs, vēršoties Satversmes tiesā, iebilst likuma “Par nekustamā īpašuma nodokli” 7. panta pirmajai daļai, kas noteic, ka nekustamā īpašuma nodokli sāk maksāt ar nākamo taksācijas gadu pēc īpašuma tiesību vai valdījuma tiesību rašanās, izņemot likumā noteiktos gadījumus. Atbilstoši minētajai tiesību normai administratīvā tiesa lietā [...] secinājusi, ka, lai arī Pieteikuma iesniedzējs reģistrēts kā nekustamā īpašuma īpašnieks zemesgrāmatā līdz (*datums*), viņš esot atzīstams par nodokļa maksātāju līdz (*datums*). Vienlaikus Pieteikuma iesniedzējs pieteikumā Satversmes tiesai iebilst ne tikai tam, ka nekustamā īpašuma nodoklis viņam aprēķināts par (*datums*), bet arī tam, ka nekustamā īpašuma nodoklis aprēķināts no (*datums*), jo tiesības uz minēto īpašumu Pieteikuma iesniedzējam esot pārtrauktas ar (*datums*) dāvinājuma līgumu. Tādējādi Pieteikuma iesniedzēja prasījums ir neskaidrs un Satversmes tiesa to nevar noteikt.

Līdz ar to pieteikums neatbilst Satversmes tiesas likuma 18. panta pirmās daļas 5. punktā noteiktajām prasībām.

6. Papildus Satversmes tiesas kolēģija vērš Pieteikuma iesniedzēja uzmanību, ka atbilstoši Satversmes tiesas likuma 18. panta pirmās daļas 4. punktam pieteikumā ir jānorāda juridiskais pamatojums. Juridiskais pamatojums Satversmes tiesas likuma izpratnē nozīmē juridisko argumentāciju, kurā pamatots tieši pieteikuma iesniedzēja pamattiesību aizskārumš un apstrīdētās normas neatbilstība katrai pieteikumā norādītajai augstāka juridiska spēka tiesību normai. Proti, Pieteikuma iesniedzējam būtu jānorāda argumentācija, kā izpaužas katras apstrīdētās likuma “Par nekustamā

īpašuma nodokli” normas iespējamā neatbilstība atsevišķi gan Satversmes 1. pantam, gan Satversmes 92. pantam, gan Satversmes 105. pantam.

No pieteikuma izriet, ka Pieteikuma iesniedzējs vēlas apstrīdēt normu atbilstību no Satversmes 1. panta izrietošajam tiesiskās paļāvības principam. Tādējādi pieteikumā jānorāda: 1) vai personai ir radusies tiesiskā paļāvība uz konkrētu tiesību saglabāšanu vai īstenošanu (vai personas paļaušanās ir likumīga, pamatota un saprātīga un vai tiesiskais regulējums pēc savas būtības ir pietiekami noteikts un nemainīgs, lai tam varētu uzticēties); 2) vai ir ievērots saprātīgs līdzsvars starp personas tiesiskās paļāvības aizsardzību un sabiedrības interešu nodrošināšanu (*sk., piemēram, Satversmes tiesas 2010. gada 15. aprīļa sprieduma lietā Nr. 2009-88-01 15. punktu*).

Savukārt, pamatojot apstrīdēto normu iespējamo neatbilstību Satversmes 92. un 105. pantam, pieteikumā jānorāda: 1) vai apstrīdētajā normā ir ietverts kāds tiesību ierobežojums, 2) vai šis ierobežojums ir noteikts ar likumu un vai tam ir leģitīms mērķis un 3) vai ierobežojums ir samērīgs ar leģitīmo mērķi (*sk., piemēram, Satversmes tiesas 2005. gada 17. oktobra sprieduma lietā Nr. 2005-07-01 7. punktu un 2009. gada 13. februāra sprieduma lietā Nr. 2008-34-01 17. punktu*). Pamatojot pamattiesību ierobežojuma neatbilstību samērīguma principam, pieteikumā jānorāda: 1) vai izraudzītie līdzekļi ir piemēroti leģitīmā mērķa sasniegšanai jeb vai ar izraudzīto līdzekli var sasniegt leģitīmo mērķi; 2) vai šāda rīcība ir nepieciešama jeb vai leģitīmo mērķi nevar sasniegt ar indivīda tiesības mazāk ierobežojošiem līdzekļiem; 3) vai ierobežojums ir atbilstošs jeb vai labums, ko iegūst sabiedrība, ir lielāks par indivīda tiesībām nodarīto kaitējumu (*sk., piemēram, Satversmes tiesas 2012. gada 20. aprīļa sprieduma lietā Nr. 2011-16-01 9. un 12. punktu*).

Līdz ar to pieteikums neatbilst Satversmes tiesas likuma 18. panta pirmās daļas 4. punktam.

7. Satversmes tiesas kolēģija arī vērš Pieteikuma iesniedzēja uzmanību, ka atbilstoši Satversmes tiesas likuma 19.² panta ceturtajai daļai Pieteikuma iesniedzējs var atkārtoti vērsties ar pieteikumu Satversmes tiesā sešu mēnešu laikā pēc pēdējās institūcijas – Augstākās tiesas – (*datums*) nolēmuma spēkā stāšanās.

Ņemot vērā konstatēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. panta piektās daļas 3. punktu, Satversmes tiesas 1. kolēģija

nolēma:

atteikties ierosināt lietu pēc [...] pieteikuma (pieteikums Nr. 119/2017).

Lēmums nav pārsūdzams.

Satversmes tiesas 1. kolēģijas priekšsēdētāja

I. Ziemele